

IO. CHRIST. FABRICII

PROFESS. HAVNIENS. SOC. REG. NORV. ET
BEROL. MEMBR.

SYSTEMA
ENTOMOLOGIAE,

SISTENS

INSECTORVM
CLASSES, ORDINES, GENERA,
SPECIES,

ADIECTIS
SYNONYMIS, LOCIS, DESCRIPTIONIBVS,
OBSERVATIONIBVS.

MY COPY

FLENSBURGI ET LIPSIAE
IN OFFICINA LIBRARIA KORTII
1775.

FORMICA. *Palpi* inaequales, articulis cylindricis.

Labium submembranaceum, cylindricum, truncatum, apice palpigerum.

Antennae filiformes.

Formica nigra, abdomine ovato, pedibus ferrugineis. *Linn. Syst. Nat.* II. 962. I. *Fn. Sv.* 1720.

herculeana.

Formica magna. *Hippomyrmex.* *Linn. It. Gorl.* 232.

Formica maxima. *Raj. Inf.* 69.

Formica carn. 832.

Habitat in Europae, Americae truncis putrescentibus, vagabunda.

Formica hirta, atra, pedibus rufis.

rufipes.

Habitat in Brasilia. *Mus. Banks.*

Formica magna. Caput magnum, ovatum, postice subdidymum, atrum, pilis ferrugineis hirtum. Antennae apice fuscae. Thorax hirtus, niger, postice compressus. Abdomen ovatum, hirtum, nigrum. Squama ovata, obtusa. Pedes rufi.

Formica atra, capite rufo, squama petiolari, didyma.

erythrocephala.

Habitat in nova Hollandia. *Mus. Banks.*

Caput magnum, oblongum, rufum. Antennae rufae.

Thorax filiformis, tenuissimus, ater, immaculatus.

Squama petiolaris, brevis, erecta, didyma. Abdomen oblongum, atrum. Pedes atrii, plantis rufis.

Formica nigra, thorace compresso pedibusque ferrugineis.

rufa.

Formica rufa thorace compresso, toto ferrugineo, capite abdomineque nigris. *Linn. Syst. Nat.* II. 962.

Fn. Sv. 1721.

Formica fusca, thorace fulvo. *Geoff. Inf.* 2. 428.

Formica media rubra. *Raj. Inf.* 69.

Habitat in Europae, Americae acervis acerosis, sylvaticis, pungens aculeo obsoleto.

Formicarum respublica consistit maribus foeminisque alatis, incuriis, gulae deditis spadonibusque

- numerofis, indefeffis. Hae corradunt quisquiliis acervum, fufftant mares foeminasque fub nuptiis et peractis puerperiis parentes expellunt, retere liberis pro confervatione familiae.
- pubefcens.* 5. F. atra, abdomine pubefcente.
Habitat in Hungaria. *Muf. Tottianum.*
Statura F. rufae. Totum corpus atrum, immaculatum.
Abdomen pilis cinerafcntibus pubefcit.
- nigra.* 6. F. nigra, nitida, ano piceo.
Formica nigra tota nigra, nitida, tibiis cinerafcntibus. *Linn. Syft. Nat.* II. 963. 5. *Fn. Sv.* 1723.
Formica atra. *Geoff. Inf.* 2. 429.
Formica minor e fufco nigricans. *Raj. Inf.* 69.
Scop. carn. 834.
Habitat in Europae terra.
- obfoleta.* 7. F. fupra nigra, fubtus testaceo-rufa, abdomine fufco globofo. *Linn. Syft. Nat.* II. 963. 6. *Fn. Sv.* 1724.
Habitat in Europae terra.
- 4 punctata.* 8. F. thorace compreffo, ferrugineo, abdomine atrum punctis quatuor niveis.
Formica 4 punctata rubra, abdomine nigro: punctis quatuor albis. *Linn. Manr.* I. 541.
Habitat in Alfatia, capta d. XV. Maj.
Caput globofum, atrum, antennis ferrugineis. Squama petiolaris, brevis, obtufa. Abdomen atrum nitidum, primo fecundoque fegmento utrinque puncto albo. Pedes ferruginei, femoribus nigris.
- virefcens.* 9. F. pallida, capite abdomineque virefcntibus.
Habitat in nova-Hollandia. *Muf. Banks.*
Angufta. Caput virefcens, maxillis antennisque pallidis. Thorax tenuiffimus, inermis, pallidus. Petiolus abdominis elongatus, pallidus, tuberculato parvo, elevato. Abdomen fubrotundum, virefcens. Pedes pallidi.
- faccharivora.* 10. F. nigra, pedibus, antennis maxillisque rufis. *Linn. Syft. Nat.* II. 963. 10.
Formica minima faccharivora. *Brown. Iam.* 440.
Habitat in America intra culmos facchari nidificans quos destruit.

12. *F. atra*, capite, antennis plantisque ferrugineis, *barbara*.
 petiolo binodi. *Linn. Syst. Nat.* 11. 962. 2.
 Habitat in Africa.
13. *F. nigra*, thorace rufo, postice bidentato, petiolo binodi. *aegypti-*
 Habitat in Aegypto: *Forskähl.* *ca.*
 Parva. Caput magnum, fuscum, antennis ferrugineis.
 Thorax compressus, fuscus, postice bidentatus.
 Abdomen fuscum. Pedes ferruginei, femoribus
 subclavatis.
14. *F. nigra*, capite maximo, rufo, petiolo binodi. *binodis.*
 Habitat in Aegypto. *Forskähl.*
 Media. Caput abdomine majus, rufum, immacula-
 tum. Thorax compressus, angustissimus, niger.
 Petiolus nodis duobus, antico majori. Abdomen
 parvum, subrotundum, nigrum. Pedes rufi, femo-
 ribus ferrugineis.
15. *F. nigra*, abdominis petiolo binodi, scutello bi- *caespitum.*
 dentato.
 Formica caespitum abdominis petiolo binodi: priore
 subtus thoraceque supra bidentato. *Linn. Syst. Nat.*
 11. 963. 11. *Fu. Sv.* 1726.
 Formica binodis. *Linn. Amoen. Acad.* 6. 413. 94.
Scop. carn. 837.
Act. Berol. vol. 5.
Hamb. Mag. 5. p. 393.
 Habitat in Europae pratis siccioribus sub muscis. Ma-
 res foeminaeque examinant medio Augusti, meridie
 calido, more Phryganeorum in aere choreas agentes,
 turma volatili, depluentes per paria iuncta. *Linn.*
16. *F. rufa*, capite abdominisque fascia nigris, petiolo *tuberum.*
 binodi.
 Habitat in Suecia.
 Praecedente minor. Antennae rufae, apice nigrae.
 Thorax ferrugineus, postice bidentatus.
17. *F. nigra*, thorace inermi, squama petiolari, bispinosa. *australis.*
 Habitat in nova Hollandia. *Mus. Banks.*
 Corpus medium, totum nigrum, tomento cinereo, sub-
 nitente. Squama petiolaris, crassa, obtusa, spinis
 duabus incurvis, validis.

- bifurcata.* 17. F. thorace bidentato, squama petiolari duplicata.
Habitat Cajennae. *Maller.*
Caput piceum, postice utrinque acuminatum. Thorax elevatus, gibbus, postice bidentatus. Petiolus squamis duabus ovatis, brevibus. Abdomen globosum, piceum, linea dorsali nigra. Alae subferrugineae.
- clavata.* 18. F. nigra, thorace bidentato, abdominis petioli subtus unidentato.
Habitat in India.
Corpus magnum, nigrum, oculis testaceis. Caput thorace latius, maxillis concavis, validis. Thorax gibbus, medio bidentatus. Petiolus nodo elevato, gibbo et sub hoc nodo dens acutus, validus. Abdomen ovatum, primo segmento globoso.
- Attelaboides.* 19. F. thorace bispinose, nigra, pedibus ferrugineis, capite postice attenuato.
Habitat in Brasilia. *Mus. Banks.*
Magna. Caput scabrum, nigrum, immaculatum, postice attenuatum. Thorax tenuis, niger, postice ferrugineus, spinis duabus approximatis, validis, incurvis. Squama petiolaris ovata, crassa, obtusa. Abdomen fuscum, pubescens. Pedes ferruginei.
- Annua.* 20. F. thorace bispinose, squama petiolari, spinis duabus incurvis.
Habitat in nova Hollandia. *Mus. Banks.*
Caput parvum, ovatum, inerme, nigrum. Thorax compressus, submarginatus, niger, dorso tomento aureo, nitente; postice spinis duabus, rectis validis. Squama petiolaris ovata, truncata, spinis duabus valde incurvis. Abdomen subrotundum, nigrum, tomento aureo. Pedes nigri.
- bihamata.* 21. F. thorace quadrispinose, squama petiolari spinis duabus arcuatis.
Formica bihamata. *Drury Inf.* 2. tab. 38. fig. 7. 8.
Habitat in insula St. Iohannis Indiae.
Caput parvum, subrotundum, inerme, antennis fere longitudine corporis. Thorax compressus, ferrugineus, antice utrinque spina porrecta, elongata, arcuata; in medio spinarum duae recurvae, acutissimae; postice tubercula duo fere obsoleta.
Squa-

Squama petiolaris porrecta, basi cylindrica, ferruginea; ultra medium fissa in spinas duas arcuatas, nigras. Abdomen subglobosum, nigrum, basi ferrugineum. Pedes elongati, nigri, femoribus ferrugineis.

2. F. thorace quadrispinoso, capite didymo, magno, *cephalores.*
utrinque postice mucronato. *Linna. Syst. Nat.* 11.
964. 15.

Formica magna. Marcgr. bras. 252.

Merian. fur. tab. 18. fig. majores.

Seb. Mus. 4. tab. 99. fig. 6.

Habitat in America meridionali.

3. F. thorace sexspinoso, capite didymo, maximo. *6 dens.*
Linna. Syst. Nat. 11. 964. 14.

Habitat in America meridionali.

4. F. thorace quadrispinoso, capite depresso, margi- *atrata.*
nato, utrinque bispinoso. *Linna. Syst. Nat.* 11. 965. 16.

Tapijai. Marcgr. bras. 252.

Seb. Mus. 4. tab. 99. fig. 7.

Habitat in America meridionali.

5. F. rufa, abdomine apice nigro, primo segmento *gulosi.*
contracto, maxillis porrectis.

Habitat in nova Hollandia. *Mus. Banks.*

Magna. Caput ovatum, rufum, maxillis porrectis, longitudine capitis, dentatis, pallidis. Thorax inermis, medio compressus, rufus. Petiolus abdominis elongatus, tuberculo magno, subrotundo. Abdomen rufum, nitidum, apice atrium; primum segmentum breve, contractum, campaniforme. Pedes rufi.

6. F. squama petiolaris conica, acutissima, capite sub- *baemaro-*
didymo, maxillis porrectis. *Linna. Syst. Nat.* 11. *da.*
965. 17.

Habitat in America meridionali.

Oblonga. Maxillae porrectae, edentulae, obscure rufae. Caput rufescens, oculis orbiculatis, atris. Thorax inermis, niger. Alae hyalinae.

maxillofa. 27. F. thorace sexdentato, capite flavescente: ~~maxilla~~
longitudine capitis.

Habitat in India. *Musf. Hagensf.*

Caput maximum, flavescens, oculis nigris maxillisque
porrectis parallelis, longitudine capitis. Thorax
spinis sex, anticis duabus validis, intermediis tenuis-
simum, recurvis, posticis brevissimis. Abdomen
subrotundum, fuscum.

123. MVTILLA. Palpi inaequales, articulis
obconicis.

Labium porrectum, cor-
neum, obconicum, gib-
bum, apice palpigerum

Antennae filiformes.

occiden- talis. 1. *M. coccinea*, abdomine cingulo nigro. *Linn. Syst. Nat.* II. 966. 1.

Petiv. Musf. 404.

— *Gazoph.* tab. 13. fig. 10.

— *Filic.* 404. tab. 11. fig. 4.

Catesb. Carol. 3. p. 15. tab. 15.

Sultz. Inf. tab. 19. fig. 9.

Habitat in America septentrionali.

Aculeus reconditus, punctorius.

antiguen- sis. 2. *M. coccinea*, abdominis apice nigro: strigis albis.
Habitat in insula Antigua. *Drury.*

Praecedenti dimidio minor. Caput coccineum, oculis
nigris. Thorax coccineus, immaculatus. Abdo-
men ovatum, coccineum, macula parva basica
nigra. Apex niger, strigis tribus albis subobsoletis.
Pedes nigri.

america- na. 3. *M. atra*, abdomine maculis quatuor flavescentibus
lineisque tribus albis. *Linn. Syst. Nat.* II. 966. 2.

Habitat in America australi.